

на работа с ръководствата и най-добрите практики, както и със собствените си знание и опит. Направените констатации и предложения се обобщават от одиторския екип в кратък доклад. Докладът може да съдържа както предложения за подобрения, така и намерени "добри примери", които се препоръчва да получат по-широко разпространение.

Широко се използват чеклистове, (листове за проверка), за да може самият процес на одитиране да бъде стандартизиран.

Набирането на одитори се извършва както чрез обяви в сградата на Статистиката на Швеция, така и чрез "лов на глави" - лично посещаване на различни звена и директно търсене на желаещи. Роля играе и разпространяването на информация сред персонала, в резултат на което много служители проявяват интерес да научат повече за статистическия одит и евентуално самите те да станат одитори.

За да стане одитор, желаещият служител трябва да получи препоръка от ръководителя си. Одобрените кандидати преминават през еднодневен курс на обучение, който включва теоретична част и практически упражнения. Одиторите се обучават и в процеса на работа, като за целта се спазва правилото в един екип да има поне един, а най-добре - двама одитори с по-голям опит. Всяка година се провеждат и общи одиторски срещи, на които одиторите споделят опита си.

Практиката показва, че одитираните високо оценяват опита и отдадеността на одиторите, плодотворните

дискусии и добрата атмосфера, в която се провежда одитът, както и полезните (макар и невинаги нови!) предложения на одиторите. Самите одитори са привлечени от интересната и интензивна работа в екип, благоприятстваща тяхното лично и професионално развитие.

Вътрешен одит на качеството в НСИ на Португалия (INE-PT)

Вътрешните одити на качеството в Национален статистически институт на Португалия (по Davies et al., 2003; Zilhão and Bergdahl, 2006) се извършват от 2000 г. Те са фокусирани върху статистическите процеси. Целта им е да се провери в каква степен се изпълняват процедурите, установени в организацията за съответния процес, както и да се провери дали самите процедури са правилно конструирани. Одитирането се извършва, като се вземат под внимание нормите на ISO 19011 - одити на качеството. Изборът на международния стандарт ISO в случая е до голяма степен обусловен от изисквания на правителството на Португалия, валидни за всички държавни учреждения, в това число и за португалската статистическа институция. По същество одитът на качеството, провеждан в статистическа служба, отговаря на дефиницията на статистически одит.

Според споменатите норми в НСИ на Португалия е установена вътрешна процедура за вътрешния одит на качеството. Тя включва помощна документация за осъществяването на одита. Отделно от тази процедура е осигурена до-